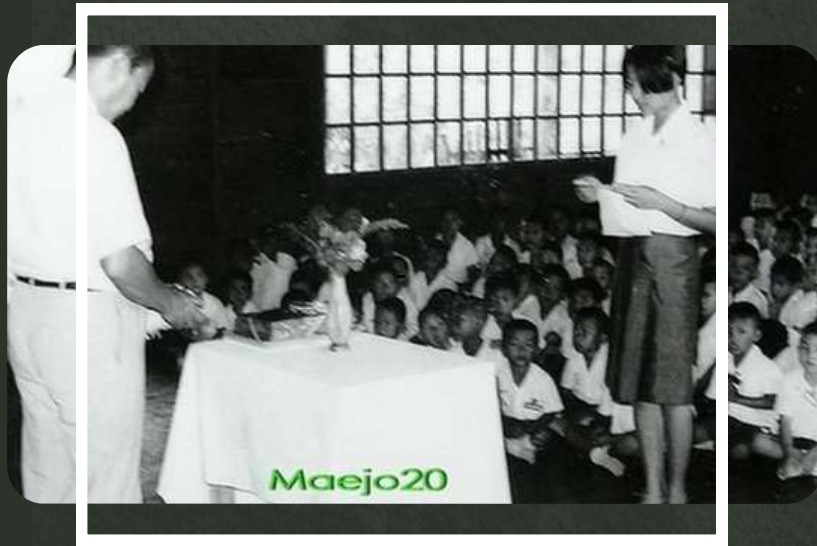
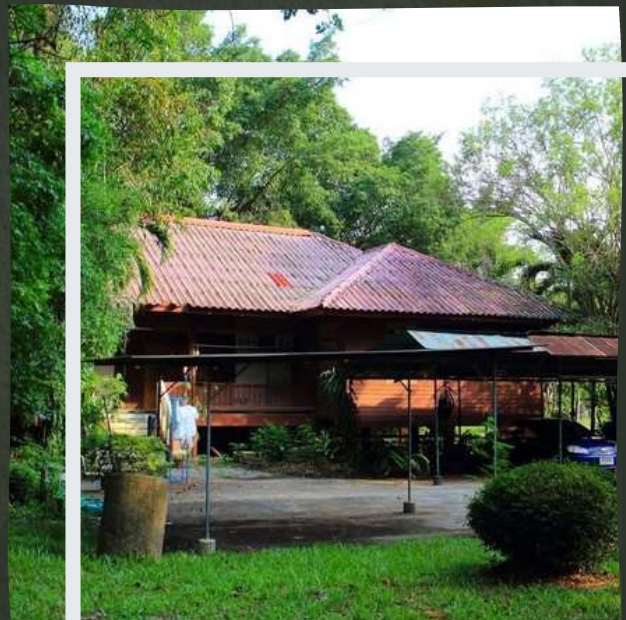

โรงเรียนเทพศาสตร์ / หรือเรือนชิวะ

ในยุคที่พระช่วงเกษตรศิลปการ ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม ภาคเหนือ ได้ก่อสร้างอาคารต่าง ๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไปรวมแล้วหลายอาคาร เรือนชิวะเป็นอีกอาคารหนึ่งซึ่งสร้างในยุคปี พ.ศ. ๒๔๘๐ อนุสรณ์สำคัญสิ่งหนึ่งในแม่โจ้ที่อาจารย์พนม สมิตานนท์ สร้างไว้ คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (ประถม-มัธยมปีที่ ๖) เพื่อให้ลูกหลานของครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ คนงาน และบุคคลทั่วไป ได้มีสถานที่เล่าเรียน (น่าจะเป็นต้นแบบของโรงเรียนสาธิตต่างๆ ในปัจจุบัน) คือ โรงเรียน “เทพศาสตร์” เพื่อรำลึกถึง “พระยาเทพศาสตร์สถิตย์” ที่พระช่วงเกษตรศิลปการ ศรัทธา เคารพ นับถือ ในการทำงานสมัยเป็นอาจารย์สอนที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม บางสะพานใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หลังจากที่ อาจารย์พนม สมิตานนท์ ได้กลับมารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นครั้งที่สอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ (ครั้งแรกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๔) ท่านอาจารย์พนม ได้มองเห็นว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียน ที่มีบุตรหลาน ได้มีความยากลำบากในการไปรับส่งที่ในตัวเมืองเชียงใหม่ อีกทั้งยังเสียเวลาในการทำงานอีกด้วย ท่านจึงสร้างโรงเรียนเทพศาสตร์ ขึ้นภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ โดยมีอาจารย์บุญมี สมิตานนท์ (นามสกุลเดิม อรุณสิทธิ์) ภรรยาของท่านที่เป็นอาจารย์อยู่ที่โรงเรียนเรยีนาเชลี ในเมืองเชียงใหม่ มาช่วยสอนเป็นท่านแรก จากนั้นได้มอบหมายให้อาจารย์ใหม่ของโรงเรียนฯ มาทำหน้าที่สอนที่โรงเรียนเทพศาสตร์นี้ด้วย ะยะแรกมีการเปิดสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ต่อมายุคหลังๆ มีเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาด้วย

สำหรับการสอบนั้น ให้สอบเทียบที่โรงเรียนบ้านแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทรายฯ นักเรียนของโรงเรียนเทพศาสตร์ ที่มีชื่อเสียงในเวลาต่อมามีหลายท่าน อาทิ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ไพฑูรย์ อังคสุวรรณ เป็นนักวิชาการ อาจารย์ และอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คนที่ ๘ (ดำรงตำแหน่งระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๕) และอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คนที่ ๒ (ดำรงตำแหน่งระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๓)

ดร.สรานู เพิ่มพูล (ศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่น ๒๔) อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๕ ระบุว่า เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ท่านมาสมัครเป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ โดยอาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ได้สอบถามท่านว่า สอนวิชาคณิตศาสตร์ได้ไหม? ท่านตอบว่าได้ อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย จึงให้ไปสอนที่โรงเรียนเทพศาสตร์ และจะมีนักศึกษาของวิทยาลัยฯ ที่สอบตกวิชาคณิตศาสตร์ เข้ามาเรียนด้วย ภายหลังเมื่อมีอาจารย์ใหม่เข้ามาบรรจุ ท่านจึงเลื่อนไปสอนในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ส่วนอาจารย์ใหม่ก็เข้าเริ่มต้นงานสอนที่โรงเรียนเทพศาสตร์

โรงเรียนเทพศาสตร์ ได้ดำเนินกิจการมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ช่วงปีนั้นมีการสร้างโรงเรียนสันทรายวิทยาคม ดังนั้น วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ จึงได้ยุบโรงเรียนเทพศาสตร์ เพราะมีสถานศึกษาแห่งใหม่ที่รองรับการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษา

รวบรวม/เรียบเรียงข้อมูล:

อนุสรณ์ วิจารณ์ปรีชา นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โรงเรียนเทพศาสตร์
หรือเรือนชิวะ